

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΔΙΚΗΓΟΡΩΝ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ..... Δραχμάς 7.50
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ..... Φρ. Χρ. 8

Διαχειριστής: Σ. ΒΕΛΛΗΣ

ΕΤΟΣ Δ' — ΑΡΙΘΜΟΣ 116

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΑΣΤΟΝ ΦΥΛΛΟΝ Λ. 10

Διὰ πάντων αἰτησῶν :

“ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ ”, ΑΘΗΝΑΣ

Ἐν Ἀθήναις τῇ 27 Δεκεμβρίου 1908.

Ἡ « ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ » διατελεῖ ὑπὸ τὴν ἐπιβλεψιν καὶ τὸν ἐλεγχὸν δωδεκαμελοῦς συμβουλίου ἐκ δικηγόρων ἐν Ἀθήναις.

Ἐπόπται τῆς ἑλκῆς καὶ ὑπεύθυνοι

ΠΕΤΡΟΣ ΘΗΒΑΙΟΣ
Π. ΛΑΓΟΠΑΤΗΣ—Ε. ΚΟΥΛΟΥΜΒΑΚΗΣ—Α. ΜΠΟΥΚΡΑΣ
Δικηγόροι ἐν Ἀθήναις

Ο ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

Δημοσιεύομεν καὶ σήμερον μέρος τῶν ἐπιστολῶν ἅς ἐκ τῶν διαφόρων δικηγορικῶν κέντρων τῆς Ἑλλάδος ἐλάβομεν, ἐκ τοῦ περιεχομένου τῶν ὁποίων ἐν, ἀνεπίδεκτον πάσης ἀμφισβήτησεως συνάγεται, ὅτι ὁ μετὰ βραχὺν χρόνον νόμος περὶ δικηγορικῶν Συλλόγων ὑπῆρξεν ἡ πραγματοποίησις ἐνός πόθου ἀπάντων τῶν ἐν Ἑλλάδι δικηγόρων. Σποραδικαί τινες ἀντίθετοι γνώμαι, ὡς καὶ δισταγοὶ περὶ τῆς ἐπιτυχίας ἐν γένει ἢ τῆς ἐφαρμογῆς ἐν ταῖς λεπτομερείαις, εἶνε φυσικώτατον ὅτι θὰ ἀνεπτύσσοντο, καὶ δὴ ἐκ μέρους σώματος κατὰ προορισμὸν συζητητικοῦ, οἷον τὸ δικηγορικόν.

Φίλε συνάδελφε,

Τὴν γνώμην μου περὶ τῆς χρησιμότητος τῆς διὰ νόμου ὁργανώσεως τῶν δικηγορικῶν συλλόγων πολλάκις ἐξεδήλωσα καὶ ἐσχάτως ἐν τῇ διοικητικῇ συμβουλίᾳ τοῦ ἀπό τινος χρόνου ὑφισταμένου δικηγορικοῦ συλλόγου Ἀθηνῶν, οὗτινος καὶ ἐγὼ μετέχω, διότι καὶ ἐν τῇ συμβουλίᾳ τούτῳ καὶ ἐν συσκέψει μετὰ τοῦ τέως ὑπουργοῦ τῆς Δικαιοσύνης κ. Δ. Βοκοτοπούλου συνεζητήθη τὸ νομοσχέδιον περὶ δικηγορικῶν συλλόγων, τὸ ἄρτι ὑπὸ τῆς Βουλῆς ψηφισθέν, ὅπερ, κυρούμενον καὶ δημοσιεύμενον, ἀποτελεῖ ὅσον ὅπως νόμον τοῦ Κράτους.

Τὰς ἐν τῇ Βουλῇ ψηφισθείσας μεταβολὰς καὶ προσθήκας δὲν ἔλαβον καιρὸν εἰσεῖναι νὰ ἐξετάσω, ἐλπίζω ὅμως, ὅτι καὶ δεδικαιολογημένα εἰσὶ καὶ πρὸς τὰς βάσεις καὶ τὸν σκοπὸν τοῦ νομοσχεδίου σύμφωνοι.

Ὅτι ὁ νόμος περὶ δικηγορικῶν συλλόγων θέλει φέρει ἀγαθὰ ἀποτελέσματα, οὐδαμῶς ἀμφισβάλω, ἀλλὰ τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα ἤρτηται ἐκ τῆς ἀκριβοῦς ἐφαρμογῆς αὐτοῦ, ἣτις ὅμως προσκόπτει παρ' ἡμῖν συχνότατα ἐκ πολλῶν καὶ ποικίλων λόγων, ὡς τοῦτο συνέβη καὶ συμβαίνει ἐπὶ ἄλλων ἀντικειμένων. Διὰ τοῦτο καὶ μετὰ τὴν δημοσίευσιν τοῦ περὶ δικηγορικῶν συλλόγων νόμου, δὲν ἔληξε τὸ ἔργον τῶν δικηγόρων. Τοῦναντίον μάλιστα ὀφειλομένη ἀπαντες νὰ συντελέσωμεν εἰς τὴν αὐστηράν καὶ ἀδόλον ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου, ἐξ ἧς καὶ μόνον ἤρτηται κατὰ μέγα μέρος τὰ ἐπιζόμενα ἀγαθὰ ἀποτελέσματα.

Τὸ ἀφίκορον τοῦ χαρακτηρῶς τοῦ Ἑλλήνου, ὅπερ ἀποτελεῖ ἐν τῶν κυριωτέρων ἐλαττωμάτων ἡμῶν, θέλει δυσχεράνη βεβαίως καὶ τὴν ἀκριβῆ ἐφαρμογὴν τοῦ νόμου τούτου, διότι οἱ νόμοι δὲν βελτιοῦσι τὰ ἦθη ὡς διὰ μαγικῆς ράβδου, καίτοι εὐτυχῶς ἐπιδρῶσιν ὀπωσδήποτε εἰς τὴν βελτίωσιν ταύτην. Ὅτι ὅμως ὁ περὶ δικηγορικῶν συλλόγων νόμος θέλει συντελέσει καὶ εἰς τὴν αὐστηράν ἐκπλήρωσιν τῶν ἐκ τοῦ δικηγορικοῦ ἐπαγγέλματος καθηκόντων καὶ εἰς τὴν δικαίαν ἀπονομὴν τῆς δικαιοσύνης, οὐδαίς ὁ ἀμφισβάλων, διότι καὶ ἡ πειθαρχικὴ τιμωρία τῶν τυχόν παρεκ-

τρέπομένων δικηγόρων, ἐξαρτωμένη τοῦ λοιποῦ πρωτίστως ἐκ τοῦ δικηγορικοῦ σώματος, δὲν θέλει μῆναι κενὸν γράμμα τοῦ νόμου, ὡς πρότερον, καὶ ἡ τάξις τῶν δικηγόρων συγκεκροτημένων ἐν συλλόγῳ θέλει κατέχει τοῦ λοιποῦ τὴν ἀρμόζουσαν θέσιν ἐν τῇ πολιτειακῇ ὁργανώσει πρὸς ὠφέλειαν τῆς Πολιτείας, εἰς τὴν διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων τῆς ὁποίας πολλαχῶς μετέχουσιν οἱ δικηγόροι. Χρήσιμος δ' ἔσται βεβαίως ἡ δράσις τῶν δικηγορικῶν συλλόγων καὶ διὰ τὴν κατάρτισιν τῶν διαφόρων νομοσχεδίων, ἐπὶ τῶν ὁποίων βεβαίως αἰ κατὰ καιροὺς Κυβερνήσεις θέλουσι προκαλεῖ τὰς γνώμας τῶν δικηγορικῶν συλλόγων τοῦ Κράτους.

Ἀθήναι, 24 Δεκεμβρίου 1908.

Ἰω. Εὐκλείδης.

Ἐξ ἀβελτίας τυπογραφικῆς, τὸ ἐν τῷ παρελθόντι φύλλῳ δημοσιευθὲν, ἀνήκον εἰς τὸν ἐγκριτὸν νομοδιδάσκalon κ. Σπυριδῶνα Εὐκλείδην, ἔφερε τὴν ὑπογραφήν τοῦ κ. Ἰωάν. Εὐκλείδου.

Φίλε κ. συνάδελφε,

Δὲν γνωρίζω ἐὰν αἱ ἐπενεχθεῖσαι ὑπὸ τῆς Βουλῆς εἰς τὸ ἀρχικὸν Νομοσχέδιον περὶ Δικηγορικῶν Συλλόγων τροπολογίαι κατέστησαν τὸν ψηφισθέντα νόμον τελειότερον. Μετὰ πεποιθήσεως ὅμως φρονῶ, ὅτι πολλὰ τὰ καλὰ δὲν θὰ ἐπέλθωσιν ἐξ αὐτοῦ καὶ διὰ τοὺς δικηγόρους καὶ διὰ τὴν δικαιοσύνην, ἐφ' ὅσον θελήσωμεν νὰ λησμονήσωμεν ὅτι ὁ νόμος ἐψηφίσθη καὶ ἐπροκρίσθημεν δι' αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Πολιτείας χάριν τοῦ γενικοῦ συμφέροντος τῆς δικαιοσύνης καὶ οὐχὶ πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἰδιοτελῶν σκοπῶν. Τοὺς νέους νόμους πρέπει πάντοτε ν' ἀποδεχώμεθα μετ' ἐπιφυλάξεως καὶ οὐχὶ μετ' ἐνθουσιασμοῦ, διότι, ὡς εἶπε παλαιὸς νομοθέτης, οἱ μετ' ἐνθουσιασμοῦ γινόμενοι δεκτοὶ ὑπὸ τῶν πολλῶν νόμοι εἰσὶ θνησιγενεῖς.

Μετ' ἀγάπης
Δ. Ι. Τσάτσος

Φίλε κ. Συντάκτα,

Ἡ κατὰ Νόμον σύστασις Σωματείων Δικηγορικῶν δὲν εἶνε βεβαίως γέννημα ἑλληνικόν, ὡς δὲν εἶνε τοιοῦτο καὶ τὸ ὑπὸ τὴν σημερινὴν μορφήν τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ δικηγόρου, ἔδει λοιπὸν ἀναγκαστικῶς ὁ περὶ συλλόγων δικηγορικῶν ἑλληνικὸς νόμος νὰ ληφθῆ ἐξ ἀλλοδαπῶν νομοθετημάτων, ὅπερ καὶ ἐγένετο. Καὶ ἂν μὲν ἐπρόκειτο νὰ συζητηθῆ ἐκ τοῦ εἰσακτέου νομοθετήματος φυσικὰ ἔδει ἀπαντῶν εἰς τὴν τιμωσάν με πρόσκλησίν σας ν' ἀσχοληθῶ ὀπωσδήποτε εἰς τὰ

ἐκ τῆς συγκριτικῆς Νομοθεσίας δεδομένα, εἰς τὴν ἱστορικὴν ἐξέλιξιν τῶν παραπλησίων θεσμῶν καὶ εἰς τὴν δυνατὴν συσχέτισιν πρὸς τὰ παρ' ἡμῖν. Τοῦτο ἐπεβάλλετο ἡμῖν, ἀλλ' ἤδη ὁ γέγονε γέγονεν. Ὁ Νόμος ἐψηφίσθη καὶ δημοσιεύεται καὶ ἡ ἐπ' αὐτοῦ ὡς θετέου κανόνος συζήτησις εἶνε πλέον ματαία ἢ τοῦλάχιστον προφητικὴ πρόνοια διὰ τὸ ἀπώτατον μέλλον, λαμβανόμενον ὑπ' ὄψιν τοῦ χρόνου καὶ τρόπου τῆς παρ' ἡμῖν νομοθετικῆς ἐργασίας. Θέλω λοιπὸν κατ' ἀνάγκην περιορισθῆ εἰς ὀλίγιστα θίγοντα τὴν σημασίαν, ἣν ὀφείλομεν νὰ δώσωμεν εἰς τὸν Σύλλογον, ὡς οὗτος διαπλάσσεται ὑπὸ τῶν δῆλων γραμμῶν τοῦ Νόμου καὶ ὑπὸ τοῦ ἐν αὐτῷ πνεύματος. Μόνη δὲ ἡ δήλωσις τῶν ζητημάτων τούτων ἀποτελεῖ καὶ τὴν λύσιν αὐτῶν.

Ὁ Νόμος σωματοποιεῖ τὴν δικηγορίαν, δυναμένην νὰ λειτουργῆ ἕκτοτε ὡς ἠθικὸν πρόσωπον πρὸς ὄφελος τῶν ἐπὶ μέρους μελῶν αὐτῆς, πρὸς ὄφελος τῆς καθολικῆς ιδέας τῆς δικηγορίας καὶ πρὸς ὄφελος αὐτῆς τῆς Πολιτείας ἐν τῇ δικαστικῇ ὁδῷ καὶ τῇ νομοθετικῇ. Αὕτη εἶνε ἡ σημασία τῶν Συλλόγων ἡ ἐξαγομένη ἐκ τῶν ρημάτων τοῦ Νόμου, ὧν ἡ ἐφαρμογὴ ἐπιτυχάνουσα θὰ παράσχη βεβαίως τοὺς προσδοκώμενους καρπούς. Ἀλλ' ἐκεῖνο τὸ ὅποιον εἶνε μεγίστης σημασίας εἶνε τὸ ἐνοικοῦν ἐν ταῖς γραμμαῖς τοῦ Νόμου πνευμά του ἐὰν τοῦτο ἐμφυσῆθῆ εἰς τὸ δικηγορικὸν σῶμα, τότε θὰ ἔχωμεν ἀληθῆ δικηγορικὴν ζωὴν, δρῶσαν ἐπ' ἀγαθῷ τῶν ἐκδηλούντων αὐτήν, ἐπ' ἀγαθῷ τοῦ συνόλου, ἐπ' ἀγαθῷ τῆς πατρίδος. Ὁ Νόμος ἀσχολεῖται πλειότερον εἰς τὰ ἐπαγγελματικὰ παραπτώματα τῶν δικηγόρων, ἀλλ' ἐκ τῆς ἀσκήσεως τῶν λειτουργιῶν τοῦ Συλλόγου, ἐκ τῆς συχνῆς συναντήσεως τῶν μελῶν, τῆς ἐν κοινῷ συζητήσεως διαφόρων θεμάτων, τῆς συσπειρώσεως τοῦ δικηγορικοῦ σώματος ἐν περιπτώσει αἰώνης, ἐκ συγκεντρωμένης κατ' ἀνάγκην εἰσορῆς ζητημάτων νομοθετικοῦ διαφέροντος καὶ καθεστῆς, θέλει ἀναγκαστικῶς ἀναπτύχθῆ τάσις πρὸς γενικωτέρας ιδέας καὶ ἐννοίας, πρὸς ἐργασίαν παρασκευαστικὴν τῆς Νομοθεσίας, πρὸς ἰσοπέδωσιν τῶν ἠθικῶν ἐν τῷ δικαστικῷ κόσμῳ ἀνωμαλιῶν, καὶ τότε, ἀληθῶς τότε, ἐὰν ἡ τάσις αὕτη πράγματι θὰ γεννηθῆ, θὰ δυναμέθη μετὰ πεποιθήσεως νὰ ὀνομάσωμεν τὸ ἐν λόγῳ νομοθετήμα ὡς ἐν τῶν μεγίστων ἔργων τῆς καθ' ἡμῶς Νομοθεσίας.

Ἐν Πειραιεὶ τῇ 21 Δεκεμβρίου 1908

Υμέτερος
Σ. Σημίτης

Φιλιότη « Δικαιοσύνη »

Τὸ γεγονός τῆς ἐπιψηφίσεως ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Βουλῆς τοῦ περὶ Δικηγορικῶν Συλλόγων νόμου, δὲν ἐσπράττει σήμερον μόνον ὁ δικηγορικὸς κόσμος, ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Δικαστικὸς καὶ δλοκλήρης ἡ Ἑλληνικὴ κοινωνία. Διότι κύριον χαρακτηριστικὸν τοῦ τοιοῦτου νόμου εἶνε ὅτι δι' αὐτοῦ συνδυάζεται ἡ ἐξασφάλισις τῆς καλῆς ἐν τῇ Κράτει ἀπονομῆς τῆς δικαιοσύνης, καὶ αἱ διατάξεις αὐτοῦ ἀποτελοῦσιν ἐπίσης πολύτιμον ἐγγύησιν διὰ τοὺς δικαζόμενους. Καταρτισθέντων τῶν Δικηγορικῶν Συλλόγων ἐξασφαλίζεται πᾶς δικαζόμενος ὅτι δύναται νὰ εὐρη χρηστὸν καὶ ἐμπειρον σύμβουλον, ἱκανὸν νὰ τὸν συμβουλεύσῃ ἐπακριβῶς περὶ τῆς

ἀξίας τῆς ἀπαιτησεῶς του καὶ ἀνίσκων νὰ κερδοσκοπήσῃ ἐκ τῆς ἐμπαθείας ἢ τῆς ἀγνοίας του. Ὁργανωθέντος ἤδη τοῦ Δικηγορικοῦ σώματος, αἱ ἀδικοὶ καὶ κακοῦθεις ἀπαιτήσεις δὲν θὰ εὐρίσκωσιν ὑπερασπιστὰς, οἵτινες προσπαθοῦσι νὰ διαστρέψωσι καὶ ἐξαπατήσωσι τὴν κρίσιν τῶν δικαστῶν. Ἡ ἀκριβῆς ἐφαρμογὴ τῶν διατάξεων τοῦ ψηφισθέντος νόμου θέλουσιν ἀποδείξῃ πάντα ταῦτα καὶ διὰ τοῦ χρόνου θέλουσι συμπληρωθῆ αἱ τυχόν ἐλλείψεις αὐτοῦ.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 24 Δεκεμβρίου 1908.

Υμέτερος
Δ. Γ. Ἀντωνιάδης

Φίλε κ. συνάδελφε,

Οἰουδήποτε νόμον ἡ ἐπιτυχία ἐξαρτᾶται κατὰ πολὺ ἐκ τῆς ἐνδομοῦς ὑποδοχῆς ἐκείνων, ὅς ἀφορᾷ. Αὕτη ὑπόχρησις πλήρης διὰ τὸν νόμον περὶ Δικηγορικῶν Συλλόγων. Κατὰ τὴν ἐμὴν γνώμην ὅμως, τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα αὐτοῦ ἴσως δὲν θὰ ἐπέλθωσιν ἀμέσως πάντα. Ἴσως ἐν τοῖς μικροῖς κέντροις πείσματα καὶ κόμματα ἐκδηλωθῶσιν. Ἄλλ' ἀναμνηρίστως μετὰ τινά χρόνον θὰ ἐξαλειφθῶσιν αἱ διαιρέσεις καὶ οἱ Δικηγορικοὶ Σύλλογοι οὐ μόνον τῶν δικηγόρων τὴν ἐνέργειαν θὰ ὑψώσωσι ἀλλὰ καὶ τῆς καθόλου κοινωνικῆς καὶ πολιτειακῆς κινήσεως θὰ καταστῶσιν ἰσχυροὶ ὁδηγοί. Ἐξ αὐτῶν διαπρεπεῖς πρόεδροι καὶ ἐξέχοντες πολιτικοὶ ἄνδρες θὰ ἀναδειχθῶσιν ὡς ἐν Γαλλίᾳ.

Πάτρας 22 Δεκεμβρίου 1908.

Ἐρρωσθε
Α. Μιχαλακόπουλος

Φίλε κ. Συνάδελφε,

Μετ' εὐχαριστήσεως ἀποκρίνομαι εἰς τὴν ἐπιστολήν σας.

Ἀδιστακτικῶς φρονῶ, ὅτι, ἂν εὐκρινῶς καὶ μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἐφαρμοσθῆ ὁ ἄρτι περὶ συστάσεως δικηγορικῶν συλλόγων ψηφισθεὶς νόμος, θ' ἀνακόψῃ τὸν ροῦν τῆς κατωφερείας, ὃν ἀκολουθοῦσι τὰ τῆς δικαιοσύνης. Ἀπὸ χαρακτῆρος διατακτικῶς, δυσκολεῖται νὰ πιστεύω, ὅτι εἶνε πιθανὸν νὰ ὁμοφωνήσωσιν οἱ δικηγόροι. Ἡ διαφορὰ θὰ ἐκτραπῆ κατὰ τὴν πρώτην ἀρᾷ τῆς ἐκτελέσεως τοῦ νόμου τούτου, ἦτοι κατὰ τὰς ἀρχαίας. Φοβούμαι, ὅτι δὲν θὰ λειψῶσιν αἱ μικροφιλομυαί καὶ αἱ ἐπαγγελματικαὶ ἀντιζηλίαι. Εὐκρινῶς δ' εὐχομαι, νὰ μὲ διαφεύσωσιν τὰ πράγματα, διὰ νὰ ἴδωμεν συντόμως τὰ ἀγαθὰ ἀποτελέσματα τοῦ καλοῦ τούτου νόμου.

Πάτρας 22 Δεκεμβρίου 1908.

Μεθ' ὑπολήψεως

Δημ. Α. Μάρκου

Ἀξιότιμε κύριε συνάδελφε

Ὀυδαμία ὑφίσταται, φρονῶ, ἀνάγκη τῆς γνώμης τοῦ νομικοῦ κόσμου περὶ τῆς σκοπιμότητος τοῦ νόμου περὶ τῆς συστάσεως δικηγορικῶν συλλόγων.

Διὰ τῶν τοιοῦτων συλλόγων σκοπεῖται ἡ ἀνύψωσις τοῦ φρονήματος καὶ ἐπομένως τοῦ καταπεσόντος γοήτρου τοῦ δικηγόρου, ἐπ' ὠφελεία τῆς τε Δικαιοσύνης καὶ τῆς κοινωνίας ἐν ἣ ἕκαστος Σύλλογος βίωσι.

Θὰ τύχη ὅμως ὁ νόμος οὗτος τῆς προσήκουσας ἐφαρμογῆς; Ἰδοὺ τὸ ζήτημα. Ἡ ἡμετέρα Πατρίς, ἀξιότιμε κύριε συνάδελφε, παρουσιάζει ἰδίᾳ κατὰ τὴν τελευταίαν εικοσιπενταετίαν τὸ φαινόμενον ὅπερ εἰς οὐδὲν τῶν πεπολιτισμένων κρατῶν ἀπαντάται, νὰ ἔχη Λοινοβούλιον, μεταβληθὲν εἰς ἐγοστάσιον ἀφθόνου παραγωγῆς νόμων, δι' ὃν φρονεῖ ὅτι θέλει μεταβάλλει τὴν πολιτικὴν καὶ ποινικὴν τῆς χώρας κατάστασιν, ἀλλ' οἱ νόμοι οὐδὲν παράγουσιν ἀποτέλεσμα ὅταν ἡ ἐφαρμογὴ τῶν δὲν ἢ εὐ-

